

Ordningsregler vid tillfällig övernattning

Olika grupper övernattar ibland i lokaler som inte är avsedda för detta. Det kan vara skolsalar, idrottshallar eller liknande. Det byggnadstekniska brandskyddet i sådana lokaler är dimensionerat för den dagliga verksamheten och inte för övernattning. Lokaler som är avsedda för övernattning har högre krav på brandcellsindelning, utrymningslarm mm. Sovande personer medför en mer komplicerad utrymningsituation och det måste kompenseras med förbättringar av brandskyddet i övrigt.

Detta PM innehåller vägledning och råd för att nå ett tillfredsställande och skäligt brandskydd i lokaler för tillfälliga övernattningar som skol, klubb- och föreningslokaler eller liknande lokaler.

PM:et tar inte upp frågan om huruvida verksamheten är tillståndspliktig eller om det kan finnas krav/rekommendationer på lokalen från andra myndigheter.

Ansvar

Enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor är det ägare eller nyttjanderättshavare som har ansvaret för att brandskyddet har en skälig omfattning i byggnaden, verksamheten och organisationen. En helhetssyn krävs där såväl ägare som nyttjare har kunskap om det byggnadstekniska brandskyddet och förstår hur olika brandsäkerhetsåtgärder samverkar för att minska riskerna för brand och för att säkerställa personsäkerheten.

Lokalernas ägare och nyttjare har alltid det fulla ansvaret för brandsäkerheten. Ansvarsfördelningen mellan dessa parter måste vara tydliggjord!

Lokaluthyraren/ägaren ansvarar för att lokalerna uppfyller ställda krav vad gäller brand- och personsäkerhet enligt bilaga ”Instruktioner till lokaluthyrare för tillfällig övernattning. Den som arrangerar den tillfälliga övernattningen ansvarar för att regler och rutiner följs enligt bilaga ”Instruktioner för förläggningsschef vid tillfällig övernattning”.

De tillfälligt inkvarterade ansvarar för att följa de anvisningar och regler som tillhandahålls av den som arrangerar övernattningen.

Eventuell kontroll som utförs av räddningstjänsten är att betrakta som myndighetsutövning och ersätter inte de åtgärder arrangören har att utföra för att ta sitt ansvar för brand- och personsäkerheten.

Organisation vid tillfällig övernattning

Det ska finnas en förläggningsschef utsedd för den tillfälliga övernattningen. Han är ansvarig för att regler och rutiner följs. Förläggningsschefen ska alltid finnas på plats under tiden som sovande personer finns i byggnaden/byggnaderna.

Byggnadstekniskt brandskydd

Utrymning

För personsäkerheten vid brand gäller följande:

Från varje lokal som används ska det alltid finnas två av varandra oberoende utrymningsvägar.

Begreppet ”oberoende” innebär att samma brand inte blockerar båda utrymningsvägarna.

- Alla utrymningsvägar ska vara lätta att öppna utan nyckel, kort, kod eller annat hjälpmedel.
- Utrymningsvägar och dörrar i utrymningsvägar får inte vara blockerade och ska ha en fri bredd om minst 0,9m. Dörrar får ha en minsta bredd om 0,8m. Om fler än 150 personer förväntas använda utrymningsvägen ska den vara minst 1,2m, måttet avser såväl utrymningsvägen som dörrar i den.
- Om övernattningen sker uteslutande på bottenplan får ena utrymningsvägen vara ett fönster direkt till det fria. Den invändiga bröstningshöjden får inte vara mer än 1,2m och den utvändiga högst 2m. Fönstret ska vara minst 0,5m brett och minst 0,6m högt dock ska summan av bredd och höjd vara minst 1,5m, måtten räknas i vertikalprojektion. Då en av utrymningsvägarna utgörs av fönster får max 30 personer övernatta i lokalen.

Från plan ovanför bottenvåningen ska utrymningsvägarna utgöras av trappor, stegar är inte godtagbara.

Larm

Lokaler som nyttjas för förläggning ska ha ett automatiskt utrymningslarm som är utfört i enlighet med Brandskyddsföreningens norm för utrymningslarm 2003 och med nedanstående specifikation:

- Automatisk (rökdetektorer) och manuell aktivering (manuell aktivering ska minst kunna utföras av förläggningsschefen och dennes medhjälpare).
- Larmsignal ska vara ringsignal eller talat meddelade som föregås av lystringston.
- Detekteringssystem ska utgöras av automatiskt brandlarm med rökdetektorer utformat i enlighet med Brandskyddsföreningens norm för utrymningslarm 2003. Ytor som ska övervakas av rökdetektorer ska minst omfatta förläggningslokalerna, utrymningsvägarna från förläggningslokalerna och lokaler som ligger inom samma brandcell som förläggningslokalerna.

Larm ska ges samtidigt i alla lokaler som används för övernattningen.

Undantag från kravet om automatiskt utrymningslarm

Vid övernattning enbart i markplan och av högst 30 personer accepteras brandvarnare som utrymningslarm om det finns tillgång till utgång direkt till det fria från övernattningslokalen. 30 personer är det högsta antalet övernattande som får finnas i byggnaden. Brandvarnare ska finnas i övernattningslokalen och i angränsande utrymmen. De ska vara så kopplade att samtliga ger larm om en av dem löser ut.

Belysning och utrymningsskyltning

Utrymningsvägarna ska ha vägledande markeringar med symboler i enlighet med AFS 1997:11.

Skyltarna ska vara belysta eller genomlysta och belysningen ska ha nödströmförsörjning för minst 60 minuters drift vid bortfall av ordinarie strömkälla.

Dörr eller fönster direkt till det fria kan alternativt förses med efterlysande skylt. De vägledande markeringarna placeras så att utrymning kan ske utan några tveksamheter för personer med dålig lokalkännedom.

Släckutrustning

Släckutrustningen placeras och varselmärks så att

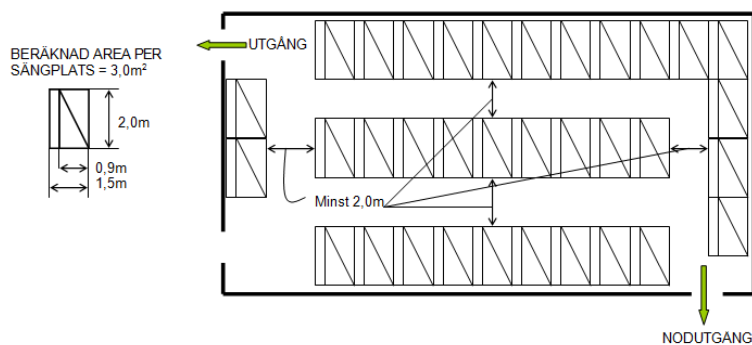
- Avståndet till närmaste släckredskap inte överstiger 25 m.
- Redskapen är lätt tillgängliga och väl synliga

Personantal i förläggningssalar

Antalet personer som kan tillåtas övernatta i ett rum beror av utrymningsvägarnas bredd och golvytans storlek.

Ett lämpligt riktvärde är 3m² per person

I större salar med många övernattande ska särskilda utrymningsgångar anordnas, se figur.

Figur 1 Särskilda utrymningsgångar

Anmälning

Tillfälliga övernattningar ska anmälas till Ljungby räddningstjänst i god tid, senast 5 arbetsdagar i förväg. Anmälan görs via Ljungby kommuns hemsida:

<http://www.ljungby.se/Overnattning/>

Ordningsregler inför övernattningen

De som övernattar ska vara informerade om vilka regler och anvisningar som gäller när man nyttjar byggnaden, se bilaga ”Ordningsregler vid tillfällig övernattnig”. Informationen ska förmedlas till alla deltagare på ett språk som de förstår.

Föreläggningsschef/ ansvarig ska

- Vara myndig och övernatta i övernattningslokalen.
- Se till att namn på de övernattande skrivs ner på ett papper. Pappret sparas på övernattningsstället.
- Ha tillgång till telefon, för att kunna larma.
- Organisera och informera de övernattande på ett sådant sätt att en säker utrymning kan genomföras.
- Se till att alla har kunskap om utrymningsplanen och var samlingsplatsen vid utrymning är belägen.
- Kontrollera att alla utrymningsvägar är lätt öppningsbara.
- Se till att belysningen i utrymningsvägarna och korridorer är tänd nattetid.

Se till att placeringen av sovplatser och de övernattandes utrustning inte hindrar en snabb och effektiv utrymning. Detta gäller även de möbler som normalt finns i lokalen och som skjuts åt sidan. Risken för blockering av utrymningsväg ska alltid beaktas.

Generella villkor

- Det är inte tillåtet att röka inomhus.

Vid utrymningslarm/brandlarm

- Föreläggningsschef ska se till att utrymning påbörjas omedelbart!
- Efter genomförd utrymning kontrollera att alla enligt förteckningen samlats på samlingsplatsen.
- Möta räddningstjänsten och ge relevant information om vad som inträffat och om någon saknas.

Ordningsregler vid övernattning

Här följer några regler och anvisningar som de övernattande ska ha information om och som gäller för nyttjande av byggnaden. Informationen ska lämnas till alla deltagare på ett språk som de förstår. Ett skriftligt informationsblad med nedanstående information bör dessutom lämnas till alla ledare och anslås i de utrymmen som används för övernattningen.

Ordningsregler

- Rökning är förbjuden i alla byggnader där övernattning sker.
- Matlagning, kaffekokning och liknande får bara ske i lokaler som är avsedda för detta.
- Sopor ska placeras i anvisade utrymmen och ska utgöras av soprum eller liknande.
- Dörrar mellan korridorer och trapphus ska vara stängda om de inte är uppställda på rökdetektorstyrda hållmagneter.
- Uppställning av husvagnar, containers och liknande får inte göras närmare byggnad än 6 meter.
- Levande ljus eller annan eld med öppen låga får inte förekomma i byggnaden.
- Bänkar, bord, stolar eller annan lös inredning eller brännbart material får inte placeras i korridorer eller trapphus eller andra utrymningsvägar.

Brandfarliga gaser eller vätskor får inte användas eller förvaras i byggnaden.

Utrymning

- Alla som övernattar ska känna till den information som finns i utrymningsplanen för lokalerna. De ska veta vad som gäller vid utrymningslarm, var utrymningsvägarna finns var samlingsplatsen är belägen etc.

Om utrymningslarm ljuder ska utrymning enligt utrymningsplanen omedelbart verkställas.

Släckredskap

De övernattande ska ha vetskap om var släckredskapen finns,